

Марія Кюрі

Франція

1903

Фізика

За видатні заслуги в спільних дослідженнях явищ радіації

Берта фон Зутнер

Австроугорщина

1905

Мир

За мироутвердження у романі «Геть зброю»

Сельма Лагерлеф

Швеція

1909

Література

Як данина високому ідеалізму, яскравій уяві й духовному проникненню, що вирізняють усі її твори

Марія Кюрі

Франція

1911

Хімія

За видатні заслуги в розвитку хімії: відкриття елементів радю і полонія, виділення радю і вивчення природи та сполук цього чудового елементу

Грація Деледда

Італія

1926

Література

За поетичні твори,
в яких із пластичною
ясністю описано життя
її рідного острова.

Сігрід Унсет

Норвегія

1926

Література

За її видатний опис
скандинавського життя
Середньовіччя

Лаура Джейн Аддамс

США

1931

Мир

За внесок в укріплення
миру

Ірен Жоліо-Кюрі

Франція

1935

Хімія

За виконаний синтез
нових радіоактивних
елементів

Перл Бак

США

1938

Література

За її багатий і посправжньому епічний опис селянського життя в Китаї та за її біографічні шедеври

Ґабрієла Містраль

Чілі

1945

Література

За її ліричну поезію, наповнену потужними емоціями, що зробили її символом ідеалістичного прагнення всього латино-американського світу

Емілі Грін Болч

США

1946

Мир

За багаторічну, невтомну працю на благо світу

Герті Тереза Корі

США

1947

Фізіологія

та медицина (¼)

За відкриття каталітичного перетворення глікогену

Марія Гепперт-Маєр
США 1963
Фізика

За відкриття, що стосуються оболонкової структури ядра

**Дороті Кроуфут
Ходжкін** 1964
Велика Британія

Хімія

За визначення за допомогою рентгенівських променів структур біологічно активних речовин

Мейрид Корріґан
Велика Британія 1976
Мир

На знак визнання заслуг в справі миру

Розалін Сасмен Ялоу
США 1977
**Фізіологія
та медицина (1/2)**

За розвиток радіоімунних методів визначення пептидних гормонів

Неллі Закс

Швеція

1966

Література

За її видатні ліричні та драматичні твори, що досліджують долю єврейського народу

Бетті Вільямс

Велика Британія

1976

Мир

На знак визнання заслуг в справі мир

Мати Тереза

Македонія

1979

Мир

За утвердження миру у найважливішій сфері, захищаючи недоторканність людської гідності

Барбара Мак-Клінток

США

1983

Фізіологія

та медицина

За відкриття мобільних генетичних елементів

Рита Леві-Монтальчині

Італія, США

1986

Фізіологія

та медицина (½)

За відкриття факторів
росту

Гертруда Белл Елайон

США

1988

Фізіологія

та медицина (⅓)

За відкриття
важливих принципів
медикаментозної терапії

Аун Сан Су Чжі

М'янма

1991

Мир

За ненасильницьку
боротьбу за демократію
та права людини

Надін Гордімер

Південна Африка

1991

Література

Хто своїм прекрасним
епосом принесла
величезну користь
людству

Рігоберта Менчу

Гватемала

1992

Мир

На знак визнання роботи за досягнення соціальної справедливості та етнокультурного примирення, заснованого на повазі прав корінних народів

Крістіана Нюсляйн-

Фольхард

1995

Німеччина

Фізіологія та медицина (1/3)

За відкриття, що стосуються генетичного контролю на ранніх стадіях ембріонального розвитку

Віслава

Шимборська

1996

Польща

Література

За поезію, що з іронічною точністю зображує історичні та біологічні явища в контексті реальності людства

Джоді Вільямс

США

1997

Мир

За зусилля щодо заборони та знешкодження протипіхотних мін

Ельфріде Єлінек

Австрія

2003

Література

За музичний потік голосів у романах і п'єсах, які з надзвичайним лінгвістичним запалом розкривають абсурдність соціальних кліше та їхньої поневолюючої сили

Лінда Бак

США

2004

Фізіологія та медицина (½)

За дослідження нюхових рецепторів і організації системи органів нюху

Ширін Ебаді

Іран

2003

Мир

За внесок у розвиток демократії і боротьбу за права людини, особливо жінок і дітей

Вангарі Маатаї

Кенія

2003

Література

За внесок у сталий розвиток, демократію і мир

Франсуаза

Барре-Сінуссі 2008

Франція

Фізіологія та медицина (¼)

Фізіологія та медицина
За вивчення вірусу
імунодефіциту людини

Елізабет Блекберн

США 2009

Австралія

Фізіологія та медицина (1/3)

Фізіологія та медицина
За відкриття механізму
захисту хромосом
теломерами та
ферментом теломеразою

Керол Грейдер

США 2009

**Фізіологія та
медицина (1/3)**

За відкриття механізму
захисту хромосом
теломерами та
ферментом теломеразою

Герта Мюллер

Німеччина 2009

Література

За опис життя
знедолених у поезії та
прозі

Еліно́р Остро́м

США

2009

Економіка

За роботу з аналізу економічного управління

Ада Йо́нат

Ізраїль

2009

Хімія

За дослідження структури та функції рибосоми

Елен Джо́нсон-Серлі́ф

Ліберія

2011

Мир

За ненасильницьку боротьбу за права і безпеку жінок та їхню участь у миротворчому процесі

Лейма Гбо́ві

Ліберія

2011

Мир

За ненасильницьку боротьбу за права і безпеку жінок та їхню участь у миротворчому процесі

Таваку́ль Карма́н

Ємен

2011

Мир

За ненасильницьку боротьбу за права і безпеку жінок та їхню участь у миротворчому процесі

Еліс Енн Манро

Канада

2013

Література

За майстерність літературного оповідання

Малала Юсафзай

Пакістан

2014

Мир

За боротьбу проти пригночення дітей та молоді та право дітей на освіту

Майбрид Мозер

Норвегія

2014

Фізіологія

та медицина (¼)

За відкриття просторових клітин мозку, що відповідають за систему орієнтації людини у просторі

Світлана Алексієвич

Білорусь

2015

Література

За її багатоголосу творчість — пам'ятник стражданню і мужності у наш час

Юю Ту

КНР

2015

Фізіологія та медицина (½)

За відкриття, що стосуються лікування малярії

Алчевська Христина **1841—1920**

засновниця приватної жіночої недільної школи у Харкові (1870—1920), що була унікальним методико-освітнім центром для дорослих, в якому початкову освіту отримали понад 15 тисяч учениць.

Ангарська Марія **1907—1996**

визнана вчена, організаторка фармацевтичної науки та практики дослідження і впровадження у медичну практику близько 20 ЛП для лікування серцево-судинної патології, їх доклінічного вивчення, впровадження у виробництво і медичну практику; роботи з метаболізму ряду серцевих глікозидів із застосуванням радіоактивних ізотопів

Апанович Олена **1919—2000**

дослідниця історії України середніх віків, зокрема історії українського козацтва, яка виявляла, класифікувала і склала реєстр пам'ятних місць запорозького козацтва в Україні і поза її межами.

Десятова-Шостенко Наталія 1889—1968

вчена-ботанік, яка у значній мірі визначала рівень і напрямок ботанічних досліджень передвоєнного періоду.

Доброчаєва Дарина 1916—1995

вчена-ботанік, флористка, музеєзнавиця, заслужена діячка науки УРСР, яка описала 22 нових для науки види рослин, очільниця Ботанічного музею.

Малая Любов 1919—2003

науковиця, лікарка-кардиологиня, яка вивчала проблеми клінічної кардіології; авторка понад 500 наукових праць, з них 24 монографії; 26 винаходів та 21 патент.

Осадча-Яната Наталія 1891—1982

вчена-ботанік, флористка, авторка кількох монографій, багатьох наукових розвідок і науково-популярних статей про вищі рослини з території України.

Прихотько Антоніна **1906—1995**

вчена-фізик, одна з найбільших фахівчинь в області фізики неметалевих кристалів, докторка фізико-математичних наук, професорка, академік АН УРСР.

Хавкіна Любов **1871—1949**

радянська теоретикня та організаторка бібліотечної справи, науковиця, одна з організаторок першої харківської безкоштовної бібліотеки.

Ченч Анна **1878—1941**

перша жінка-радіолог в Україні, завідувачка рентгенрадіотерапевтичним відділенням Українського рентгенорадіологічного інституту.

Якуба Олена **1929—2002**

Науковиця, соціологиня, яка зробила вагомий внесок у теорію соціальної активності, розвиток соціологічної освіти та виховання; створювачка Харківської школи соціології.

Августа Ада Лавлейс **1815—1852**

перша у світі програмістка, легендарна жінка, на честь якої названо одну з мов сучасного програмування «АДА».

Аніта Борг **1949—2003**

американська науковиця у галузі комп'ютерних технологій і обчислень, на честь якої компанія Google створила стипендію для жінок в області обчислень і технології.

Грейс Хоппер **1906—1992**

американська військова діячка, контр-адміралка, програмістка, яка створила програмне забезпечення для комп'ютера Марк I і, імовірно, розробила перший в історії компілятор для мови програмування.

Амалія Еммі Нетер **1882—1935**

видатна німецька вчена — математик, професорка Геттінгенського університету, авторка теореми у квантовій теорії поля, де закони збереження, що впливають з існування певної групи симетрії, зазвичай є головним джерелом інформації про властивості досліджуваних об'єктів.

Шеріл Кára Сándберг

американська військова діячка, контр-адміралка, програмістка, яка створила програмне забезпечення для комп'ютера Марк І і, імовірно, розробила перший в історії компілятор для мови програмування.

Сьюзан Войжітські

голова підрозділу YouTube у складі Google, раніше займала посаду старшого вице-президента корпорації Google з реклами та комерції.

Вірджинія (Джіні) Рометті

гендиректорка, голова ради директорів IBM; очолює рейтинг найвпливовіших бізнес-леді світу.

Маргарет «Мег» Вітмен

американська підприємниця, з 2011 р. генеральна директорка компанії Hewlett-Packard, одна з 70 мільярдерок у списку Forbes та одна з вісьмки, хто зробив свій статок самостійно, а також, за версією Forbes, входить у двадцятку найвпливовіших жінок планети.

Марісса Енн Маєр

найуспішніша керівниця в історії Yahoo. Акції компанії за два роки її керівництва зросли майже в три рази.

Hypathia

Олександрія 370—415
до н. е.

У 370 р. до н. е. сконструювала астролябію — прилад, що дозволяє визначати положення планет відносно Сонця.

Mary Anning

Велико-британія 1799—1847

палеонтологиня, яка у 1811 перша в світі знайшла повний скелет іхтіозавра, а в 1828 — перші скелети плезіозавра і птеродактилів.

Tabitha Babbitt

США 1779—1853

у 1813 р. сконструювала циркулярну пилу.

Ellen Eglui

США 1838—1914

у 1888 р. продала патент на свій винахід — барабан пральної машини всього за 18 доларів, оскільки була чорношкірою. «Ніхто б не став купляти ці машини, якщо б знав, що патентом володіє якась чорношкіра...»

Mary Anderson

1866—1953

у 1903 придумала склоочисники та запатентувала свою ідею. Перші «двірники» були механічними і склалися з обертової рукоятки та гумового валика.

Джозефін Хочрейн *США*

у 1914 р. сконструювала посудомийну машину, яку було визнано «необхідною річчю» в господарстві лише 40 років потому після відкриття.

Ганна Межлумова *Росія*

вчена-хімік, яка у 40 рр. ХХ ст. створила високооктановий бензин. 24 патенти на винаходи.

Charlotte Bridgwood *Канада* 1861—1929

у 1917 р. запатентувала автоматичні очисники лобового скла автомобілю.

Katharine Burr Blodgett *США* 1898—1979

перша жінка, яка отримала ступень Ph.D. з фізики в університеті Кембриджа, винахідниця антиблікового скла.

Hedy Lamarr

Австрія
США 1914—2000

кінозірка Голівуду разом із композитором Джорджем Антейлом запатентувала технологію (1942), що стала основою для сучасної мобільної телефонії. Удостоєна Electronic Frontier Foundation (EFF) Pioneer Award, стала першою жінкою, що одержала престижну винагороду — BULBIE™ Gnass Spirit of Achievement Award.

Jessie Whitney Cartwright

США 1891—1977

авторка першої моделі мікрохвильової пічі Radarange та ідеї автоматизації механічної пральної машини.

Patricia Billings

США 1891— ...

винайшла Geobond — матеріал, що є першою заміною азбесту, на відміну від якого новий матеріал не є токсичним.

Stephanie Kwolek

США 1898—1979

створювачка кевлару — матеріалу, що використовується у бронезилетах та куленепробивних касках, для вироблення тросів, кузовів автомобілів й катерів, фюзеляжів літаків и деталей космічних, лиж та тенісних ракеток.

Beulah Louise Henry

США

1887—1973

49 патентів и 110 винаходів.
«ПаніЕдісон», як її називали,
працювала над розробкою
швейних, друкарських та
копіювальних машинок,
механічних ляльок,
парасольок-автоматів,
морозильних камер.

Bette Nesmith Graham

США

1924—1980

авторка емульсійного
«коректору для друкарських
помилоч». З часом компанію,
що заснувала винахідниця
було продано за 47,5 мільйонів
доларів.

К. Дж. Уокер

США

1867—1919

уроджена Сара Бريدлав —
винайшла засіб для догляду за
шкірою голови та лікувальний
склад проти випадіння волосся.

Зинаїда Єрмольєва

СРСР

1898—1974

мікробіологиня, створювачка
антибіотиків.

ЖІНКИ В НАУЦІ

gendermuseum.com

ЦЕ ЦІКАВО
ЦЕ ВАЖЛИВО
ЦЕ ДЛЯ ВСІХ

genderculturecentre.org

🏠 Харків, вул. Ковальська, 9, пов. 3

EUROPEAN
ENDOWMENT FOR DEMOCRACY